

**November
1989**

na Vysokej škole
polnohospodárskej
v Nitre

Vyhľásenie študentov VŠP v Nitre

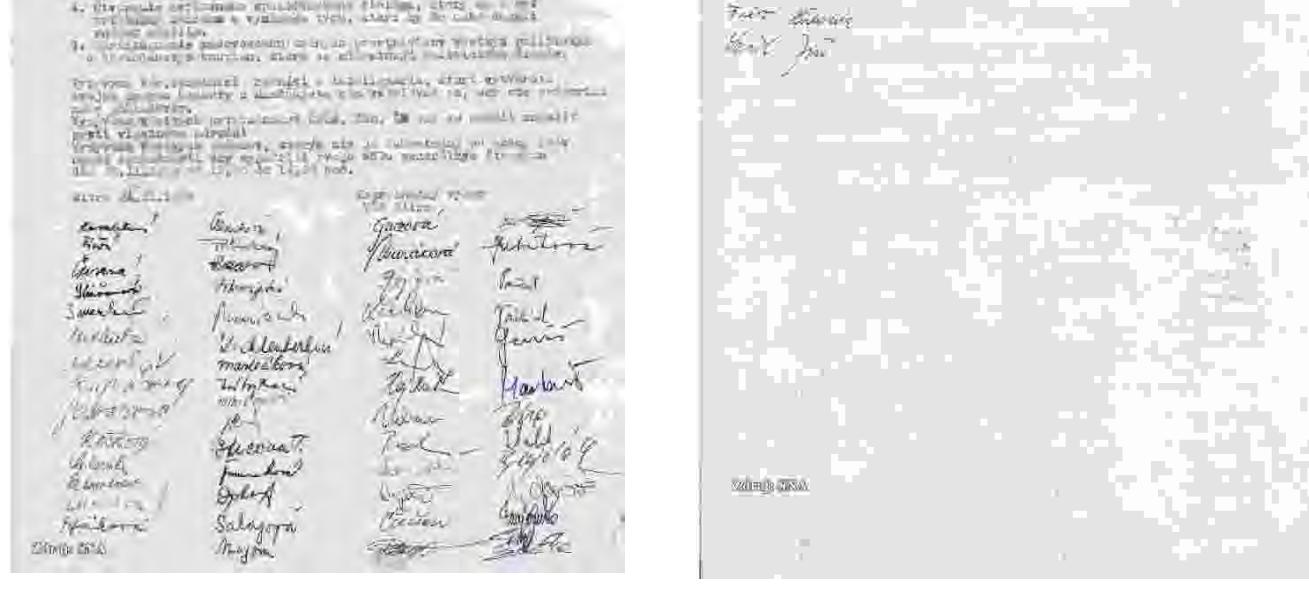
My študenti VŠP v Nitre protestujeme proti brutálnemu zásahu bezpečnosti a armády proti pokojnej študentskej manifestácii dňa 17. 11. 1989 v Prahe.

Postup týchto poriadkových súkromie je v príkrom rozpore s platnými československými zákonmi a prijatými medzinárodnými konvenciami. Svoj nesúhlas vyjadrujeme štrajkom. V našom štrajku nejde o nezodpovedný a ľahostajný prístup k študijným povinnostiam.

Naše študijné problémy nemožno riešiť bez rozuzlenia nahromadených spoločenských a politických problémov.

Preto s iniciatívou Občianskeho fóra a iniciatívou Verejnosc' proti násiliu žiadame:

1. Vytvorenie nezávislej vyšetrovacej komisie a prešetrenie pražských udalostí. Objektívne a pravdivé informovanie verejnosti o jeho výsledkoch a potrestanie vinníkov.

Zdroj: www.17november1989.sk

2. Odstúpenie tých politických a vládnych predstaviteľov, ktorí sú zodpovední za terajší stav spoločnosti. Ich zotrvanie vo funkciách vyhrocuje terajšiu napäťu situáciu.

3. Pluralizmus politického života v Československu.
Slobodné voľby, v ktorých si vedúca sila musí dôveru ľudí vybojovať a nie ju mať ústavne zabezpečenú.

4. Otvorenie seriózneho spoločenského dialógu, ktorý musí byť prístupný každému s výnimkou tých, ktorí by do neho chceli vnášať násilie.

5. Sprístupnenie masovo-komunikačných prostriedkov všetkým politickým a spoločenským hnutiam, ktoré sa zúčastňujú politického diania.

Vyzývame Vás, robotníci, roľníci a inteligencia, ktorí vytvárate svojou prácou hodnoty a umožňujete nám vzdelávať sa, aby ste podporili naše požiadavky.

Vyzývame všetkých príslušníkov ČSLA, ZNB, ĽM, aby sa nedali zneužiť proti vlastnému národu!

Vyzývame všetkých občanov, ktorým nie je ľahostajný

súčasný stav našej spoločnosti, aby vyjadrili svoju vôle

generálnym štrajkom dňa 27. 11.

1989 od 12,00 do 14,00 hod.

**Koordinačný výbor
VŠP Nitra**

Nitra 24. 11. 1989

Stanovisko koordinačného výboru Vysokej školy polnohospodárskej a Pedagogickej fakulty v Nitre

Bratislavčania: Nitra nespí!

**My študenti Vysokej školy
polnohospodárskej a Pedago-
gickej fakulty v Nitre sme sa
pripojili k výzve celosloven-
ského koordinačného výboru
študentov 22. 11. 1989. Túto
výzvu sme podporili manifes-
táciami v dňoch 22., 23. a 24.
11. 1989. Dnes ideme v jednom
rade s pracovníkmi Divadla A.
Bagara v Nitre, Archeologického
ústavu Slovenskej akadémie
vied, pracovného kolektívu
prevádzky 700, jadrovej
elektrárne Mochovce a časti
občanov mesta Nitry. Priprájame
sa k stanovisku koordinačného
výboru slovenských vysokoškol-
ských študentov k vyhláseniu ÚV
KSČ zo dňa 25. 11. 1989.**

**Za spoločné záujmy budeme ďalej
bojovať!**

v Nitre 25. 11. 1989 o 11.00 hod.

**Koordinačný výbor
Vysokoškolských študentov Nitry**

Zdroj: www.17november1989.sk

Národ je s nami

My, študenti VŠP v Nitre, pokračujeme vo svojej iniciatíve. Robotníci, roľníci a všetci pokrokoví mysliaci ľudia, dôverujte nám, lebo bojujeme aj za vaše požiadavky. Ide nám o veľa a bez vás sa to nedá! Začali sme to my, dosiahneme to spolu. Generálny štrajk ukázal našu jednotu, preto by sme sa nemali trieštiť! Heslá, ktoré sme jednotne skandovali, nie sú iba prázdnymi slovami. Sú to priania, ktoré sa premieňajú v realitu, ktorá zrejme niekomu nevyhovuje. Pýtate sa komu...?! No predsa tým, ktorí sa sústavne pokúšajú nás ROZDELIŤ. Ale verte, národ je s nami!

Hlas národa sa už nedá umlčať! My už nie sme ako tí, ktorí: „Dúfali skalopevne tvrdosťou tatranskej žuly vo víťazstvo Pravdy, hoc na smrť zmučenej i prekliatej a pochovanej v tej nádeji i zmierali.“ (Hviezdoslav) KVŠ

Zdroj: Poľnohospodár č. 6, 18. 12. 1989

ROČNÍK XXXIV. ● ČÍSLO 6 ● 18. DECEMБRA 1989 ● NEPREDAJNÉ

polnohospodár

SPRAVODAJ VYSOKEJ ŠKOLY POLNOHOSPODÁRSKEJ V NITRE, NOSITEĽKY RADU PRÁCE

PREČO POKRAČUJEME V OKUPAČNOM ŠTRAJKU?

Základné požiadavky Koordinačného výboru študentov VŠP

Vychádzajúc zo zrušenia ústavného článku o vedúcej úlohe KSČ na našej spoločnosti, požadujeme odstúpenie funkcionárov vedenia vysokej školy, fakúlt a členov vedeckých rád, pretože tieto funkcie doteraz vykonávajú na základe ústavného článku o vedúcej úlohe strany.

Žiadame vytvoriť Rady učiteľov, študentov a zamestnancov školy a fakúlt (ďalej len Rada školy alebo Rada fakúlt), ktorých náplňou bude:

1. Zabezpečovať chod školy vo všetkých sférach jej činnosti s dôrazom na vytvorenie podmienok pre úspešné ukončenie školského roka 1989/90 a ďalej až do prijatia nového zákona o vysokých školách.

2. Rada školy a Rada fakúlt sa budú aktívne podieľať na príprave nového zákona o VŠ na báze verejnej diskusie tak, aby dôsledne presadzovali požiadavky

študentov, učiteľov a zamestnancov školy.

3. Pripraviť zásady, menovite návrhy a zabezpečiť realizáciu slobodných volieb nových akademických funkcionárov školy.

4. Žiadame, aby na pôde školy okamžite ukončili činnosť orgány a organizácie politických strán.

5. KV VŠP si vyhradzuje právo odvolať a zverejniť dôvody odvolania ktoréhokoľvek člena dočasnej Rady školy a Rádu fakúlt v prípade, že jeho konanie bude v rozporu so záujmami študentov, učiteľov a zamestnancov školy.

6. KV VŠP v Rade školy a Radách fakúlt si vyhradzujú v rozhodovaní týchto orgánov právo VETA.

3. december 1989

Koordinačný výbor
študentov VŠP Nitra

Aj Nitra štrajkovala

Generálny štrajk konaný 27. novembra 1989 bol výrazom podpory požiadaviek Občianskeho fóra:

- 1. Odstúpenie členov predsedníctva ÚV KSČ, ktorí sú zodpovední za súčasnú situáciu v štátu.
- 2. Odstúpenie tých, ktorí sú zodpovední za zásah proti pokojne manifestujúcim študentom.
- 3. Ustanovenie komisie, ktorá vyšetri tento zásah, zistí a navrhne potrestanie vinníkov.
- 4. Prepustenie politických väzňov a tých, ktorí boli neoprávnene zadržaní v súvislosti s poslednými manifestáciami.
- 5. Publikáciu požiadaviek v oficiálnych verejných oznamovacích prostriedkoch.

Tento štrajk bol politickým protestným štrajkom a nesledoval iné ciele.

V Nitre štrajk podporilo viac ako 88 podnikov.

Študenti nezaháľajú

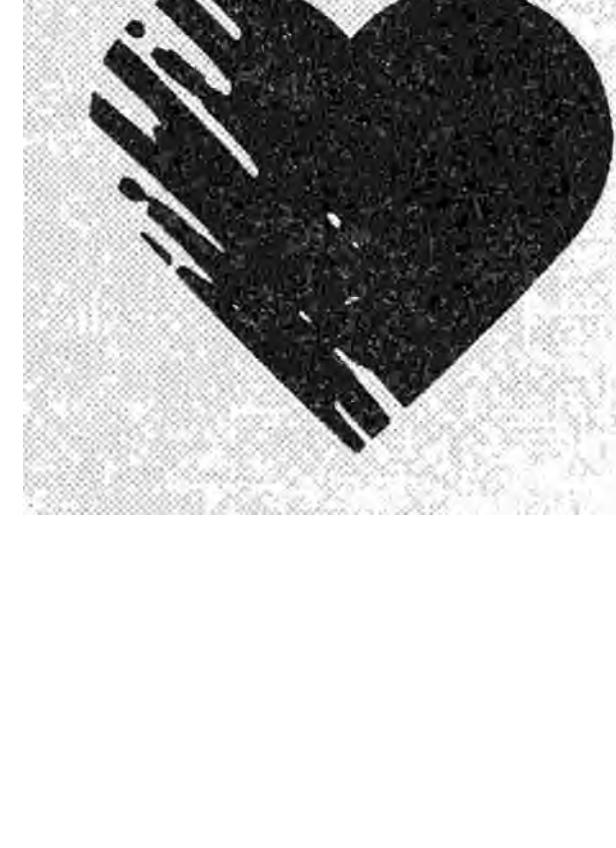
● Počas celého štrajku pracujeme! Každodenne sa zúčastňujeme brigád v závodoch Nitry bez nároku na finančnú odmenu. Pracujeme v týchto závodoch: Vinárske závody, Cukrovary a konzervárne, nemocnica, Mlyny, Pivovar, Zelokvet, Zelenina, Stavoprojekt, OSP, TS, BZ. Skrášľujeme si prostredie internátov a školy.

Ako sme si už určite všetci všimli, Nitra a okolie je vyzdobené plagátmi z autorskej dielne študentov VŠP.

Študenti vysvetľujú situáciu robotníkom v podnikoch, pomáhajú pri zakladaní koordinačných výborov, poskytujú propagáčné materiály a informácie.

Chceme ukončiť štrajk. Chceme sa vrátiť k štúdiu. Chceme si riešiť problémy škôl a univerzít.

Nie je to však možné, pokiaľ na celom území Československa nebudú vytvorené podmienky a záruky pre rozvoj skutočnej demokracie.

Vlak nežnej revolúcie

● V stredu ráno o 8,00 hod. z hlavnej stanice Bratislavu bol vypravený Vlak nežnej revolúcie. Jeho trasa viedla cez Žilinu, Tatry do Košíc a späť spodnou trasou cez Zvolen do Bratislavu. Pasažierov tvorili zástupcovia z každej vysokej školy na Slovensku, medzi nimi aj z našej VŠP. Hlavným cieľom tejto cesty bola podpora hnutia na dalsích vysokých školách, predovšetkým na Východnom

Slovensku, kde sú ešte stále problémy so spoluprácou študentov a pedagógov, no pretož všetkým, kde viazne pripojenie sa všetkých robotníkov a rolníkov ku študentom a podpora tohto hnutia.

Študentov treba podporiť, aby neupadlo ich úsilie o zmene zastaraného systému spoľahlivosť, lebo toto sa podarí len keď budeme jednotní a neustúpime.

KŠV

Zdroj: Poľnohospodár č. 6, 18. 12. 1989

OBČIANSKA INICIATÍVA

VEREJNOSŤ PROTI NÁSILIU

● Celý doterajší život sme žili podľa inštrukcií zhora, boli sme vedení a manipulovaní. Je teraz na nás, aby sme aj my, každý bez ohľadu na politickú príslušnosť, sociálny pôvod a vierovyznanie vyjadrili svoju skutočnú vôle, rozhodovali o sebe i o veciach verejných.

Občianska iniciatíva Verejnosť proti násiliu odvija svoju činnosť predovšetkým z potreby mrvnej obrody spoločnosti i každého jednotlivca. Nastala prelomová doba svojím významom i výrazovými prostriedkami jedinečná v histórii našich národov. Je preto na každom z nás, ako sa podľa svojho vedomia a svedomia rozhodne vo vzťahu k požiadavkám doby a úsiliu našej vysokoškolskej mládeže budovať spravodlivú demokratickú spoločnosť bez násilia a poníženia ľudí, socializmus s ľudskou tvárou, socializmus pre všetkých.

Sloboda ide okolo nás. Je tu šanca pre každého z nás, pre naše svedomie a etický základ, ktorý – aj napriek mnohoročným deformáciám a duchovnému útlaku – je v každom z nás. Preto len a len na nás záleží, či túto šancu využijeme. Na túto šancu sme mnohí čakali celý doterajší život a možno sa nám ponúka iba raz v živote. Nechajme si ju ujsť tým viacej, že nám ju vybojovali naše deti a udelili nám tým najkrajšiu lekciu v živote.

Milujeme svoje deti, sme na ne hrdi. Sú hodné viac než Nobelovej ceny, sú hodné lásky a obdivu celého národa. Nesklamme ich v čase, keď sa rozhoduje o osudech našich národov, o budúcnosti nášho pokolenia.

– Takéto a podobné myšlienky zohrali svoju úlohu, keď dňa 30. novembra t.r. z iniciatívy niekoľkých pracovníkov rektorátu a Agronomickej fakulty vysokej školy bola založená občianska iniciatíva Verejnosť proti násiliu. Ešte v ten istý deň sa k nej pridali prvé desiatky z radov vysokoškolských učiteľov a ostatných pracovníkov vysokej školy. Do dnešného dňa sa k požiadavkám občianskej iniciatívy Verejnosť proti násiliu hlásia niekoľko stoviek pracovníkov VŠP a pridávajú sa ďalší, všetci ti, čo si plne uvedomujú vážnosť doby pre ďalšie osudy našich národov i našho štátu. Je predsa každému jasné, že práve dnes sa rozhoduje o tom, či sa naozaj vybudujú skutočné demokratické základy československého štátu. Ide totiž o to, aby rodiačia sa nové mocenské štátne štruktúry odrážali reálne rozloženie politických súl v našom štáte, aby boli budované na zásadách politického pluralizmu, ktorý jedine dáva záruku, aby skôr-neskôr tá alebo oná vládnaca skupina si neužurpovala trvale moc v štáte.

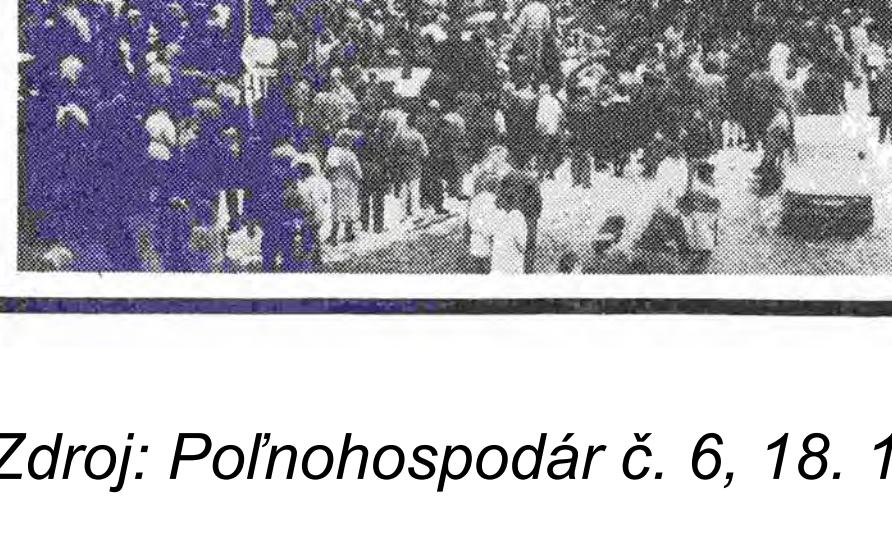
Občianska iniciatíva Verejnosť proti násiliu vznikla na VŠP preto, aby umožnila všetkým, ktorí sa chcú zúčastniť na všefudovom úsilí o vytvorenie demokratického štátu, prejať svoju vôle, podporiť požiadavky našich študentov práve tak, ako aj požiadavky Občianskeho fóra a Verejnosti proti násiliu, tlmocené v ich programovom vyhlásení a požiadavkách.

Nám všetkým záleží na tom, aby demokratizačný proces, ktorý začal v r. 1968, pokračoval na vyšej kvalitatívnej úrovni smerom ku skutočnej demokracii, aby sme mohli – dnes už aj podľa slov M. Gorbačova – budovať socializmus s ľudskou tvárou.

● O čo ide Občanskemu fóru a občianskej iniciatíve Verejnosť proti násiliu, netreba nijako zvlášť vysvetľovať. Ich predstaviteľia tlmočia svoje stanoviská v pravidelnom vysielaní v čs. rozhlasovej i televízii, v čase, ktorý bol pre ne vyhradený, ako aj v početných dialógoch a verejných diskusiách.

Pre lepšie ujasnenie vzťahu občianskej iniciatívy Verejnosť proti násiliu a študentského hnutia pripomíname, že plne podporujeme požiadavky študentov tak, ako boli sformulované ako spoločné programové vyhlásenie občianskej iniciatívy Verejnosť proti násiliu a Koordináčného výboru slovenských vysokoškolákov z 25. novembra 1989. Ide o známych 12 bodov, a to:

1. Žiadame slobodnými voľbami vytvoriť zo Slovenskej národnej rady skutočný parlament slovenského národa, v ktorom budú mať zastúpenie všetky zložky našej spoločnosti.
2. Žiadame zaručiť úplnú slobodu tlače, novinári zvolte si dnes také vedenie redakcií, ktoré túto slobodu zaručí.
3. Žiadame zaručiť slobodu podnikania, zhromažďovania, spolčovania, pohybu, svedomia a ďalšie občianske práva a slobody.
4. Žiadame zrušiť vedúcu úlohu KSČ zakotvenú v ústave a v tomto zmysle zmeniť ústavu.
5. Žiadame zaručiť nestrannosť súdov a prokuratúry a vytvoriť skutočný právny štát.
6. Žiadame dôslednú odluku cirkvi od štátu.

7. Žiadame slobodné odborové hnutie a nezávislé študentské organizácie.

8. Žiadame odideologizovať školstvo a kultúru a oddeliť kultúru od štátneho riadenia.

9. Žiadame zrovnoprávniť všetky formy vlastníctva.

10. Žiadame dôslednú demokratickú federáciu Čechov a Slovákov a zákonné upravenie práva a postavenie národností na princípe plnej a faktickej rovnoprávnosti.

11. Žiadame reálne zaručiť právo na zdravé životné prostredie.

12. Žiadame zaručiť šancu pre všetkých pri voľbe a plnení životnej dráhy.

Približne v rovnakom čase vznikali na VŠP aj akčné výbery učiteľov a zamestnancov, ktorých akčný program je zameraný na demokratizáciu života na vysokej škole. Avšak pripomíname, že v tomto Programovom vyhlásení Akčného výboru učiteľov a zamestnancov VŠP z 29. novembra 1989

– nie je vyjadrený vzťah k občianskej iniciatíve Verejnosť proti násiliu,

– nie je jednoznačne deklarovaný vzťah k r. 1968 a k následným politickým a pracovným postihom ľudí.

Aj na našej vysokej škole udalosti napredujú milovými krokmi. Realizácia niektorých požiadaviek Koordináčného výboru študentov priniesla významný pokrok v demokratizácii života na VŠP a k odstráneniu dôsledkov ústavného článku o vedúcej úlohe KSČ v spoločnosti. Avšak pred nami stojí rad významných úloh, ktoré majú zásadný význam pre ďalší rozvoj VŠP v Nitre i celom čs. vysokého školstva. V tomto smere pracovný koordináčny výbor občianskej iniciatívy Verejnosť proti násiliu na VŠP svoje požiadavky formuloval takto:

1. Prehodnotiť politický vývoj na VŠP v r. 1968–69 a bezodkladne dať zadoštučinenie všetkým, ktorí boli nespravidlivo postihnuti a ešte sa dožili týchto dní.

2. Pre demokratický život na akademickej pôde, slobodný rozvoj pedagogickej a vedeckej činnosti, ako aj spravodlivé odmeňovanie pracovníkov vysokej školy počnúc vedecko-pedagogickými pracovníkmi až po manuálnych pracovníkov je nutné vylúčiť z pôdy vysokých škôl základné organizácie politických strán.

3. Riešením kádrových otázok vo vedení fakúlt sa iba čiasťočne pokročilo v demokratizačnom postupe na VŠP. Žiadame, aby sa uskutočnila aj na ostatných pracoviskách a účelových zariadeniach vysokej školy výmena vedúcich kádrov, ktorí sa budú zdiskreditovať v období tzv. normalizačného procesu alebo sa prejavili svojou odbornosťou a prácou ako nekompetentní činitelia.

4. V súvislosti s blížiacou sa konferenciou ROH obraciame sa s výzvou na všetkých delegátov:

– v demokratických voľbách presadiť do ZV ROH čestných ľudí, u ktorých je záruka, že budú presadzovať záujmy všetkých pracovníkov vysokej školy,

– nepripustiť kumuláciu hospodárskych a štátnych funkcií s odborovými,

– čo najskôr urobiť analýzu činnosti ROH na VŠP po roku 1970 v tzv. období normalizácie a vyhodnotiť úlohu funkcionárov ZV ROH a fakultných výborov v tomto procese (perzekúcia pracovníkov VŠP).

5. Vypracovať demokratický systém prípravy mladých vedeckých a pedagogických kádrov z radov najschopnejších, nadaných študentov s tým, že sa im umožní zahraňať štúdium a stáže.

6. K riešeniu všetkých zásadných otázok ďalšieho vývoja a života vysokej školy prizývať zástupcov všetkých zložiek národného frontu a existujúcich občianskych iniciatív.

Za pracovný koordináčny výbor
názory tlmočili: E. Vondráček, V. Rehofek,
L. Selecký, P. Ďuriáč, A. Kostej

PROGRAMOVÉ VYHLÁSENIE

Akčného výboru učiteľov a zamestnancov VŠP

Akčný výbor zamestnancov VŠP konštatuje, že naša spoločnosť prekonáva hlbokú spoločensko-politickú, ekonomickú a morálnu krízu. Jej príčiny vidíme predovšetkým v nesprávnej politike KSČ, vyplývajúcej z jej dlhodobého monopolného mocenského postavenia v spoločnosti, v dôsledku čoho sa odcudzila záujmu ľudu.

Záruku toho, že tieto krízové situácie sa v našej spoločnosti viac nebudú opakovať, vidíme v trvalej a vyskej politickej aktivite všetkých vrstiev našej spoločnosti.

V tejto súvislosti vysoko pozitívne oceňujeme aktivitu, rozhodnosť a kultúrnu vyspelosť hnutia študentov našich vysokých škôl a osobitne študentov našej vyskej školy.

Aby proces pozitívneho vývoja neboli brzdený a deformovaný či už extrémnymi alebo konzervatívnymi silami, je potrebné vytvoriť širokú akčnú jednotu všetkých progresívnych síl našej spoločnosti a teda aj všetkých progresívne zmýšľajúcich pracovníkov našej vyskej školy.

Naša aktivita bude vychádzať z nasledovných stanovísk:

1. Vyjadrujeme plnú podporu hnutiu študentov našej školy, ktorí sa aktívne zapojili do presadzovania progresívnych zmien v našej spoločnosti.
2. V dôsledku nerozhodného a váhavého postoja vedenia VŠP vo vzťahu k činnosti a požiadavkám koordinačného výboru študentov v rozhodujúcich fázach krízového vývoja, sme odhodlaní toto hnutie aj nadálej konštruktívne podporovať.
3. Sme presvedčení, že v dôsledku progresívneho spoločensko-politického pohybu v našej spoločnosti bude potrebné realizovať aj v podmienkach našej školy zásadné zmeny

- v kádrovej oblasti
- v systéme riadenia školy
- v štruktúre výchovno-vzdelávacieho procesu
- v organizácii vedecko-výskumnej práce
- v činnosti spoločenských, záujmových a politických organizácií

v podmienkach novo sa formujúceho pluralitného systému, ktorý plne podporujeme.

4. Pri aktívnom zabezpečení týchto premien budeme dôsledne rešpektovať princípy

- demokracie
- humanizmu
- vedeckosti a
- slobodnej svetonázorovej orientácie.

5. Pri realizácii nevyhnutných kvalitatívnych premien odmietame metódy, ktoré sa jednoznačne zdiskreditovali pri likvidácii výsledkov obrodného procesu v roku 1968.

6. Legislatívne predpoklady k úspešnému naplneniu týchto zámerov vidíme v realizovaných zmenách ústavného zákona a v novo pripravovanom zákone o VŠ a jeho vykonávacích predpisoch, na tvorbe ktorých sa chceme aktívne podieľať.

7. V našej činnosti budeme konštruktívne spolupracovať so spoločenskými záujmovými a politickými organizáciami, ako aj s vedením školy, fakúlt a ústavov.

Očakávame, že všetci zamestnanci VŠP prijmú toto vyhlásenie ako platformu aktivizácie svojich tворivých síl pri realizácii prebiehajúcich progresívnych spoločenských procesov.

Za Akčný výbor:

PhDr. V. Manda, CSc.

Doc. Ing. L. Kabát, CSc.

Zdroj: Poľnohospodár č. 6, 18. 12. 1989

Vyhral študentský kandidát

● 10. január 1990 sa zaznamená do kroniky Alma mater určite ako výnimočný. Nielen preto, že sa v jej história po prvýkrát konali tajné voľby rektora VŠP, ktorého volilo 93 delegovaných zástupcov z radov pedagógov, 92 z radov študentov a 25 z radov ostatných pracovníkov školy, ale i preto, že väčšinou hlasov vyhral študentský kandidát – doc. Ing. Ladislav Kabát, CSc. (na snímke). Týmto aktom sa de facto stal novým rektorm VŠP (de jure po menovaní prezidentom republiky dňom-17. 1. 1990).

Kedže redakčný zostrih udalostí toho dňa publikujeme na 2. strane osobitne, na tomto mieste podrobnosti neuvádzame. Dovolíme si však pretlmočiť niekoľko viet, ktoré vyslovil bezprostredne po vyhlásení výsledkov volieb:

„Uvedomujem si, že dôvera, ktorú ste mi prejavili, znamená pre mňa obrovskú zodpovednosť v konaní, od ktorého si sľubujete v tejto chvíli veľmi veľa. Chcem vás ubezpečiť, že urobím všetko, čo je v mojich silách, aby Vysoká škola polnohospodárska v najbližšom období zaujala na poli československého ale i svetového školstva a vedy miesto, ktoré jej právom patrí. Ak preberám funkciu, podujímam sa na túto úlohu len s tým presvedčením, že škola nám bude patriť ďalej, bez ohľadu na rozpory vo sférach názorov, ktoré máme, aby sme jej mohli prinávrať ducha tvorivosti, ducha pravej vedeckej výhne. Pritom rátam s vašou podporou, čo pre mňa osobne bude najväčším zadostučinením.“

–vá–

PREHLÁSENIE vedenia Vysokej školy poľnohospodárskej k rehabilitácii

Vedenie Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre pri prehodnocovaní uplynulého obdobia, najmä rokov 1968–69 konštatuje, že mnohí naši dlhoroční čestní učitelia a ďalší spolupracovníci boli ukrivení a museli opustiť VŠP v dôsledku praktík mocensko-funkcionárskych štruktúr z roku 1970 za svoje politické a spoločenské postoje.

Napriek trpkým životným sklamaniám, ktorých sa im došlo, nerezignovali, svojou statičnou prácou dosiahli a dosahujú výborné pracovné výsledky na rôznych pracoviskách. I táto skutočnosť svedčí o chybách, ktorých sme sa dopustili, keď sme sa s týmito pracovníkmi rozišli. Nasledne to spôsobilo aj stagnáciu celého radu vedných disciplín na našej vysokej škole. Žiaľ, sú medzi nimi i takí, čo sa dnešných dní nedozili, a preto sa v mene vysokej školy ospravedlňujeme ich najbližším rodinným príslušníkom. Plne si uvedomujeme našu občiansku a ľudskú povinnosť vytvoriť podmienky pre nápravu chýb minulosti, takto rehabilitovať všetkých nespravidlivo postihnutých učiteľov a pracovníkov Vysokej školy poľnohospodárskej, vrátane 102 tých, ktorí zostali v pracovnom pomere s VŠP.

Vedenie Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre vytvára podmienky k návratu uvoľnených pracovníkov do pôvodného pracovného zaradenia.

Zdroj: Poľnohospodár č. 7, 17. 1. 1990

Z programového vyhlásenia doc. Ing. L. Kabáta, CSc. na predvolebnom zhromaždení pracovníkov a študentov

„Z môjho pohľadu treba v období do konca tohto školského roku riešiť tieto úlohy:

1. Zabezpečiť dôslednú obrodu vzťahu učiteľ–študent, ktorý bol v minulosti výrazne deformovaný a bohužiaľ, v niektorých prípadoch aj morálne naštrbený.

Tak ako je to na všetkých vysokoškolských inštitúciach v civilizovanom svete, budeme sa aj my musieť usilovať o to, aby sme zjednotili študentov, učiteľov i ďalších pracovníkov školy v jednom cieli, ktorým bude kvalita vzdelávacieho procesu. Vedenia katedier a fakúlt musia v spolupráci so zástupcami študentskej obce systematicky a rozhodne strážiť čistotu tohto jednotného hnutia z oboch strán. (O tom, že tieto úvahy nie sú utopickou fikciou by som mohol uvádzať konkrétnu dôkazu nielen z univerzít západnej pologule, ale aj rovníkovej Afriky.)

2. Zabezpečiť obrodu vzťahov vo vnútri pracovných kolektívov našich základných pracovísk, fakúlt i celej školy.

Uvedomujem si veľmi dobre, že dnes je na niektorých pracoviskách takáto predstava možno iluzórná. Pevne však verím vo veľkosť ducha našich pracovníkov a vyjadrujem presvedčenie, že v pracovných podmienkach, kde rozdružujúcim kritériom hodnotenia bude vedecko-pedagogická spôsoblosť, sa aj medzi ľudské vzťahy ponorne rýchle vykryštalizujú. K vý-

znamným faktorom, ktoré môžu pozitívne ovplyvniť obrodu medzi ľudských a pracovných vzťahov je obroda a trvalá čistota autorských vzťahov medzi pracovníkmi našich vedecko-výskumných kolektívov. Akékoľvek formy novodobého otroctva ducha musia byť už na základných pracoviskách rezolútne odmietané.

3. Ak hovoríme o obrode medzi ľudských vzťahov v našich pracovných kolektívoch a ak zvýrazňujeme aspekt vedeckosti – ako základný atribút pracovníka vysokej školy, vychádzam z presvedčenia, že iba táto cesta nás môže aspoň

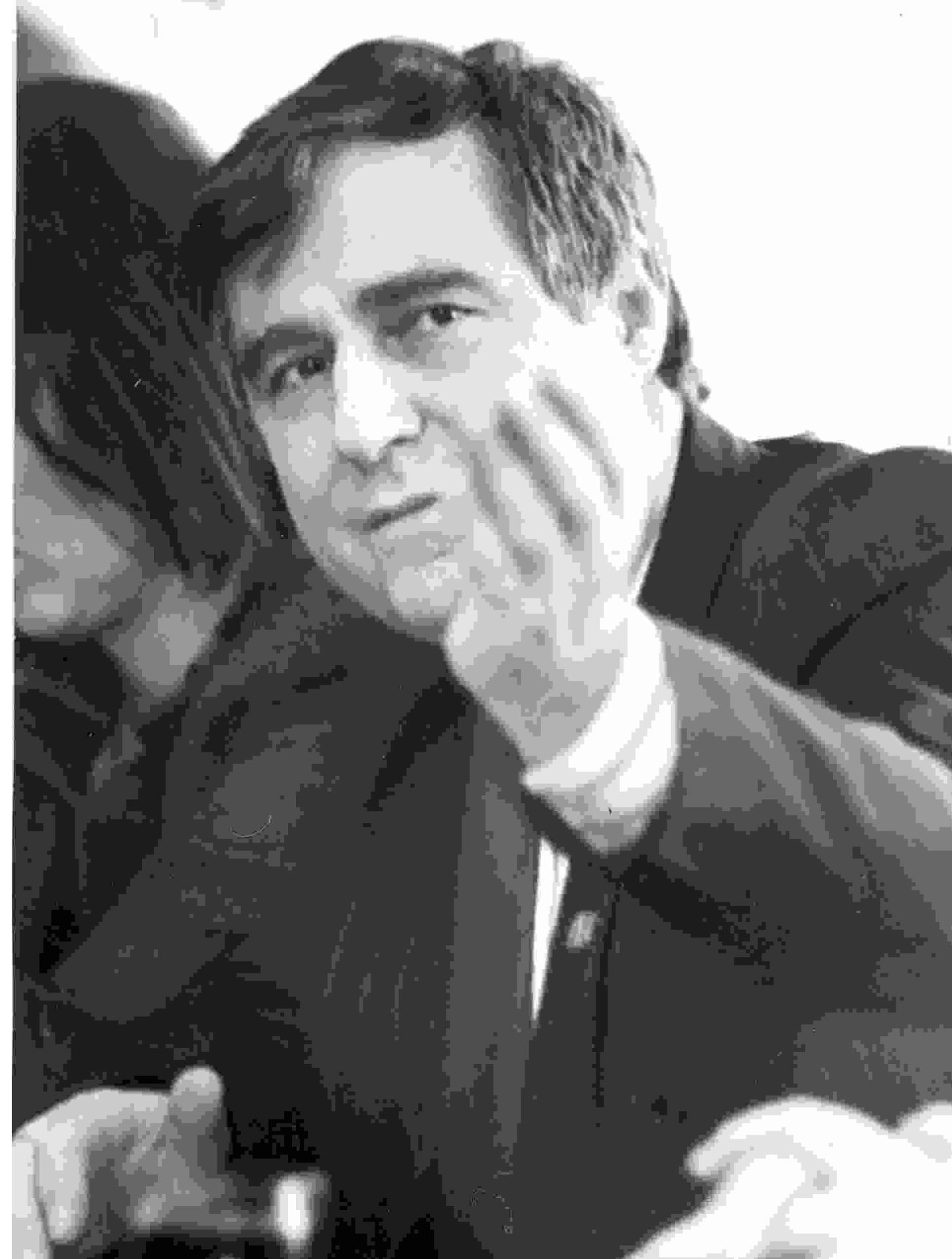
Z PROGRAMOVÉHO VYHLÁSENIA (doc. Ing. L. Kabáta, CSc., na predvolebnom zhromaždení pracovníkov a študentov)

(Pokračovanie z predchádzajúceho čísla)

● Boľavým problémom, s ktorým sa na takmer všetkých pracoviskách našej školy, ale aj vo vzťahu k našim študentom musíme čestne vysporiadat, sú neblahé následky tzv. konsolidačných opatrení z rokov 1969/70. Pre väčšinu našich študentov, ale aj pre mnohých pracovníkov školy sú tieto udalosti i ich dôsledky veľmi vzdialené, a tým určite aj v mnohom nejasné. O závažnosti a naliehavosti ich riešenia však v žiadnom prípade nemôžno pochybovať.

V podmienkach našej školy, ktorú „konsolidačný“ proces zasiahol mimoriadne tvrdo, ide o viac než 50 bývalých pracovníkov školy, ktorí museli naše pracoviská opustiť a o 102 pracovníkov školy, ktorí sice na škole ostali, ale ich postavenie, ako aj vztah k hodnoteniu ich práce iba ľahko možno nazvať normálnym. Blokovanie vedecko-pedagogického postupu, ale aj necitlivé diferencie pri udeľovaní najrôznejších ocenení iba dokumentujú charakter doby, ktorú sme žili.

Podľa môjho názoru bude potrebné, aby sa všetky prípady pracovníkov vyššie uvedených kategórií na úrovni vedenia školy podrobne prehodnotili a aby sa im umožnilo nadviazanie pracovných kontaktov so školou, umožňujúce ich spoločenskú, občiansku, hlavne však vedecko-pedagogickú rehabilitáciu. Pochopiteľne očakávame, že takáto rehabilitácia sa bude konať v duchu plného rešpektovania demokratických pravidiel ako aj reálnych možností školy.

*Doc. Ing. Ladislav Kabát, PhD.,
rektor Vysokej školy poľnohospodárskej
v období 1990 - 1996*

Zdroj: archív SPU v Nitre

(Dokončenie z 1. str.)

špecializovaného štúdia na našich fakultách. Jeho široké perspektívy vidím predovšetkým v tých oblastiach, kde dochádza k interdisciplinárному prelínaniu. Ako príklad možno uviesť rôzne kombinácie nadstavbového štúdia vybraných častí biologických disciplín a informatizačných technológií. Rovnako sa domnievam, že absolventi nadstavbového štúdia musia aktívne zvládnúť dva cudzie jazyky, ktoré im umožnia nielen ďalšie individuálne vzdelávanie, ale vytvoria aj reálnu šancu uchádzať sa o štipendiá a štúdium na zahraničných vysokých školách.

■ Posilňovanie rozhodovacích právomoci na nižších zložkách riadenia vysokej školy bude klásiť mimoriadne náročné požiadavky predovšetkým na naše základné pracoviská, teda katedry. Som presvedčený, že katedra sa bude musieť stať základným článkom pedagogickej i vedecko-výskumnej činnosti. Dekanáty a rektorát vysokej školy sa musia stať efektívnym podporným nástrojom, ktorý bude činnosti základných pracovísk napomáhať.

■ V štruktúre našej vysokej školy pôsobia v súčasnom období tri fakulty a takmer 40 katedier. Z jednoduchého porovnania je zrejmé, že Agronomická fakulta svojim rozsahom, počtom katedier, ale aj počtom zapísaných študentov dosiahla rozmerly, ktoré hraničia s rozmermi racionalne fungujúceho systému. Bez ohľadu na súčasné platné legislatívne opatrenia a vysokoškolský zákon bude potrebné na úrovni fakulty i vedenia VŠP analyzovať súčasný stav a navrhnuť nové štrukturálne usporiadanie s jej prípadným rozdeľením na dve samostatné fakulty.

■ Prevádzkovo-ekonomická fakulta prechádzala v uplynulých

rokoch mimoriadne zložitým vývojovým obdobím a zo všetkých fakúlt našej školy bola určite ako celok najviac deformovaná v obsahu výučby i vedeckovýskumnnej práce. Je sice smutné, ale pravdivé, že fakulta sa ako celok dostala do prúdu ekonomických škôl, ktoré pasívne interpretovali

vhodné uviesť a pozitívne oceniť aj fakt, že vedenie MF sa dokázalo veľmi pružne vyrovnať aj s takým problémom, akým sa zdali niektoré nepriamo formulované požiadavky na dislokáciu fakulty zo súčasných priestorov na Kalvárii.) Som presvedčený, že vedenie vysokej školy a MF nájdú v spolupráci s ďalšími zainteresovanými inštitúciami aj adekvátnie perspektívne riešenie problému.

■ Jedným z pracovísk našej školy, na ktorom bude potrebné dôsledne riešiť jeho organizačnú štruktúru, ale aj obsahovú náplň pedagogickej i vedecko-výskumnej činnosti je Ústav spoločenských vied, ktorý bol konstituovaný na báze Ústavu marxizmu-leninizmu. Niet pochýb o tom, že toto pracovisko bolo vo svojej činnosti najviac ovplyvňované a riadené politickými orgánmi, ktoré mu takto vlastne vtláčali pečať teoretického apologéta fungujúceho spoločensko-politickejho systému. Aj keď toto konštatovanie ako celok asi nemôžu spochybňovať, nám, ktorí sme pozornejšie sledovali činnosť i výsledky pracoviska je zrejmé, že práve na tomto pracovisku vzbíkla iskra revolučného pohybu, ktorá na našej škole posunula dejiny nezadržateľne dopredu. Boli to práve čestní a vzdelaní učitelia tohto pracoviska, ktorí neváhali a ihneď od prvých dní nezistne podporovali študentské hnutie, ba dokonca sa stávali jeho teoretickým mozgovým trustom.

Uvádzam tieto fakty preto, lebo mnohí naši spolupracovníci a možno i študenti ich nepoznajú v tejto rovine. Súčasne chcem týmto poukázať na to, že ak hovoríme o budúcnosti Ústavu spoločenských vied, musíme mať aj tieto fakty na pamäti.

(Pokračovanie nabudúce.)

Zdroj: Poľnohospodár č. 8, 2. 2. 1990

Kam kráčaš VŠP?

Pod týmto titulkom priniesol Nitriansky hlas nasledujúce spravodajstvo.

NITRA (cký) – V sobotu za prítomnosti ministra školstva, mládeže a telesnej výchovy doc. RNDr. L. Kováča, DrSc. a novozvoleného rektora VŠP v Nitre doc. Ing. L. Kabáta CSc., sa uskutočnilo zhromaždenie pedagógov a pracovníkov školy postihnutých za politicko-občianske postoje v rokoch 1968–70. Ich mená, a nebolo ich málo – viac ako zo všetkých VŠ technického smeru na Slovensku – prinášame na inom mieste.

Prítomní, aj keď majú za sebou desaťročia existenčného a etického utrpenia, hovorili seriózne a vecne. Nežiadali žiadnu pomstu, šikanovanie, ktorého sa im v minulosti dostalo neúrekom. Žiadajú len, aby mohli pokračovať v tom, za čo povstali

pred dvadsiatimi rokmi, za čo toľko trpeli a teraz by mohli dokončiť. K tomu však potrebujú:

– sprístupnenie archívov OV KSS a VŠP z rokov 1968–70, aby sa zverejnili mená tých, čo toľko zla narobili, že desiatky polnohospodárskych odborníkov nemohlo vyučovať na VŠP a boli vyhnani z mesta i okresu,

– žiadajú navrátenie občianskej, morálnej i profesnej cti ako aj zabezpečenie ekonomickej rehabilitácie,

– VŠP by mali dobrovoľne opustiť tí, čo akademické tituly a funkcie získali vdaka červenej legitimácii, ľudia skorumpovaní a amorálni,

– navrhujú zrušiť alebo znova obhájiť tie akademické tituly, ktoré boli získané nečestným spôsobom, vytvoriť komisiu pre posúdenie publikácií navedeckého charakteru, obrodi učebných plánov a v neposlednom rade, aby funkcie vedúcich katedier boli obsadzované konkurzmi pred komisiami, zloženými z najlepších našich i zahraničných odborníkov.

Zdroj: Poľnohospodár č. 7, 17. 1. 1990

● STUDENTSKÝ OBČASNÍK ● STUDENTSKÝ OBČASNÍK ● STUDENTSKÝ OBČASNÍK ●

RISK

● RADY ● INFORMÁCIE ● SMIECH ● KLEBETY ● RADY ● INFORMÁCIE ● SMIECH ●

● Pár rektor, v čom sa začal lísiť váš denný režim od režimu obyčajného smrteľníka?

– Najprv malé upresnenie: ubezpečujem vás, že i rektor je „obyčajným smrteľníkom“. Pokiaľ som si prečítal poverovací dekrét, tak nič nadľudské mi z neho neplynne... Iba ak rozsah poviností, čo naloží výrazne ovplyvnilo štruktúru môjho pracovného dňa. Rozsah „nadčasových“ hodín sa zvýšil, bohužiaľ však počet tých, ktoré venujem svojmu odboru, nebezpečne poklesol. Z viac-menej nepravidelných neskorších príchodov domov sa stali pravidelné. Pribudli služobné cesty, osobné stretnutia, diskusie, polemiky.

● Aké prednosti človeka uznavate?

– Čestnosť a kompetentnosť v konaní, schopnosť rozumieť ľuďom a odvahu klesniť im cestu vpred.

● Vaše životné heslo?

– Život je príliš zložitý na to, aby pre úspešnú cestu v ňom stačilo jedno heslo. Snažím sa však konať tak, aby som sa aj zajtra mohol k výsledkom vlastnej práce hrať prihlásiť.

● Chutí vám, čo navaria paní kuchárky?

– Neviem, či máte na myšli niektoré konkrétné (kuchárky), ale ja osobne si námyslím, že v jedle nie som vyberavý. (Vo svete sa mi dostało tvrdie príučky, takže na našu domácu kuchynu nedám dopustiť.)

● Máte niekedy strach alebo trémú a z čoho?

– Strach a trémá sú psychologicky presne špecifikované kategórie a v tomto zmysle s nimi problémy nemám. Často však prežívam to, čo je určite horšie než jednoduchý strach a trémá. Je to pocit obrovskej zodpovednosti za osudy ľudí v tom našom vysokoškolskom komplexe, v období najrôznejších názorových stretávaní i rozchodov...

● Čo si myslíte o našich študentoch?

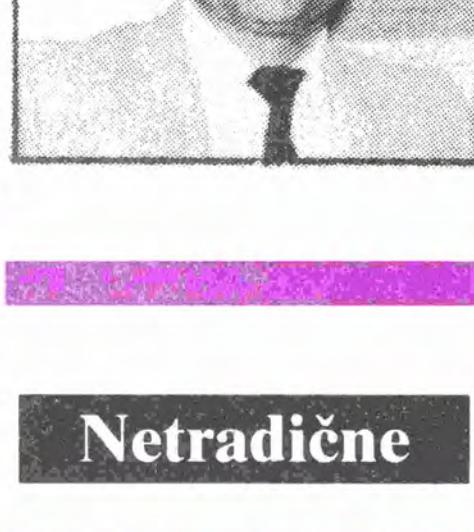
– Mám šťastie (alebo nešťastie), že môžem porovnávať so svetom. S Východom, Západom i tretím svetom. Takže u väčšiny našich študentov mi chýba odvaha „prekročiť svoj tieň“. Odvaha i cieľavedomosť v budovaní svojho vlastného odborného profilu. Súčasne si však uvedomujem, že naši študenti sú iba obrazom našej školy, pôsobiacej v konkrétnych spoločensko-politických podmienkach, a preto aj ich charakteristiku treba odvodenovať z týchto súvislostí.

● V. Havel hovoril, že musí dať do poriadku svoju prezidentskú kanceláriu. Podnikli

ste niečo podobné aj vy v rektorsknej pracovni?

– Nie som náročný na interiér svojej novej pracovne. A najlepšie sa aj tak cítim na katedre. Krátke obdobie, na ktoré som bol do funkcie rektora zvolený by však bolo hriechom premárníť zmenou formy. Chcem sa aspoň pokúsiť o zmenu obsahu.

● Aký bol váš najkrajší darček pod minuloročný stromček?

Netradične

netradičný

s rektorm VŠP

– Odpoveď je nielen ľažká, ale vlastne nemožná. Vianočné darčeky majú totiž svoje čaro a hodnotu v neopakovateľnosti tejto atmosféry a ich momentálna hodnota ani nemá mnoho spoľahlivého s ich finančnými ekvivalentom.

– Vždy ma však veľmi potiesí – cez Vianoce ešte viac – aj tá najmenšia klavírna štvorručná produkcia našich detí.

– Prozaicky, ľudsky sa tiež teším, ak si vianočná konzumácia rýb nežiada následný lekársky zásah.

● Marec je mesiac kníh a zároveň 8. marec deň žien. Čo pre vás znamená kniha a žena?

– Akceptujem klasikov, ktorí ich hodnotia ako nevyčerpateľný zdroj inšpirácií. (Kniha však asi inšpiruje menej, a preto sa táto jej funkcia musí pripomínať dlhšie.)

● Aké kroky podniknete, ak sa toto prvé číslo RISKU vydá, resp. nevydá?

– Druhú alternatívu nepri-

púštam. Spolieham sa na toleranciu a intelekt našich čitateľov. Určite totiž vezmú do úvahy, že vy ste začínajúci list a ja začínajúci rektor.

● Aký štýl hudby uznávate, aký je váš oblúbený spevák, prípadne skupina?

– Môj vzťah k hudbe je prozaicky konzumný. Rád počúvam klenoty väznej hudby, páči sa mi dychová hudba, oblúbujem country music a zbožňujem tradičný jazz. To – pokiaľ sa týka mňa a mojich preferencií. Domäto však mám ľažšie, pretože sa musím prispôsobiť aj ďalším, podstatne mladším hudobným žánrom, a tak počúvam i skupinu KAOMA.

● Aký máte vzťah k protekcii?

– Na základnej škole som poznal jedného protekčného žiaka – bol syn zástupcu riaditeľa, takže to bolo pre nás všetkých akosi normálne zdôvodnené. Na strednej škole boli dvaja z mesta a my ostatní iba vidiečania. Tá bývalá protekcia bola akási normálna, prirodzené i ľudské. Dalo sa s ňou žiť. Čo však povedať o situácii, keď v spoločnosti vládne protekcia bez regúl?! Bojovať s ňou! Minimálne aspoň za tú predchádzajúcu formu.

● Uznávate prednosti vozidla Tatra 613 a plánujete ich využívať?

– Z prednosti vozidla Tatra 613 uznávam prdovšetkým opierku zadného sedadla.

Takmer dokonale nahradzuje provizórny písací stôl, a

tým sa vlastne celé vozidlo mení na pracovňu na kolesách. Táto analógia má však

aj svoje nevýhody. Niekedy

sa vo svojej skutočnej pracovnej obzeraom po okoli a

zdá sa mi strašne známe (a

nudné).

● Aký najhorúcejší problém vás čaká v blízkej budúcnosti?

– Doslova horúci, pretože

súvisí s kotolňou. Tých vä-

nych je však ďaleko viac a

dôsledná prestavba systému

vysokoškolského vzde-

lávania je jedným z nich.

● O koľko korún sa vám zvýšil alebo znížil plat rektora, oproti platu vedúceho ka-

tedry?

– Príplatok za vedenie ka-

tedry som delegoval na svoj-

ho zástupcu, finančný prí-

platok za výkon funkcie rektora som zatial ešte nedos-

tal, takže matematika je jed-

noduchá – môj plat sa znížil

o 350 Kčs mesačne. Je to pa-

radox, ale má to aj svoje vý-

hody. Ako rektor som vlastne

amatérom a teda mám sance

dokonca sa prebojať i na OH.

Za rozhovor sa podakoval:

RISK

ČO JE RISK?

Ako už vyplýva z názvu, ide o niečo medzi BRAVOM (ako časopisom – poznámka redaktora), KURIEROM, KROKODÍLOM a PLAYBOYOM.

ČO OBSAHUJE RISK?

Rôznorodé informácie zo študentského centra VŠP, oznamy o plánovaných akciach, pálčivé problémy študentov, pranieranie, kritizovanie, satiru, sranu, propagáciu, poéziu, fejtóny a pozor! Po rokoch sú tu opäť S – EXTRÉMY.

ČO SLEDUJE RISK?

Nežnou revolúciu sa všetky neduhy, ktoré tu boli, neodstránili, mnohé problémy tu určite zostali a zostanú a ešte aj vzniknú. Chceme aj týmto spôsobom na ne humornou, ale i vážnou formou poukázať.

A OKREM TOHO?

Študentom sa otvára široké pole záujmovej pôsobnosti. Začnú vznikať spolky, kluby, organizácie. Sme študentský list a na základe vášho záujmu vytvoríme inzertnú rubriku. Využite možnosť propagácie vášho úsilia PRÁVE CEZ RISK!!!

A ČO ĎALEJ?

Naše možnosti sú sice sústredené len na tieto dve strany, ale využime možnosť nebyť ticho!

Určite aj vy máte množstvo problémov a takisto návrhov ako ich riešiť. Mnohé z nich majú šancu užiť svetlo sveta práve pomocou RISKU.

A ČO ANTITALENTY, PRÍPADNE TALENTY?

Prevažná časť nášho listu by si mala zachovať úsměvný, v krajinom prípade ironický podtón. Pole pôsobnosti nášho IQ je sice dosť široké, ale bude ho nevhodné rozšíriť aj o „polia“ vaše. Ak máte vtipné nápady, viete písat fejtóny, humoresky, prípadne viete kresliť trefné a aktuálne vtipy – s nedôverou sa obráťte na nás.

BUDÚ AJ ANKETY, ROZHĽOVORY?

No a? Raz za čas sa nám určite podarí priniesť zaujímavý rozhľovor s nejakou populárnu osobnosťou našej školy, a nielen našej školy...

Zdroj: Poľnohospodár č. 8, 2. 2. 1990, študentská príloha RISK